Eduskunta
Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tartuntatautilain 58 a ja 58 b §:n muuttamisesta

Esitettävä sääntely

Esityksessä ehdotetaan tartuntatautilakia muutettavaksi.

Ravitsemisliikkeiden toimintaa rajoitetaan covid-19-epidemian leviämisen estämiseksi tartuntatautilain väliaikaisten säännösten ja niiden nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen mukaisesti 1.3. – 30.6.2021.

Majoitus- ja ravitsemistoiminnasta annetun lain muutoksella ravitsemisliikkeet on pidettävä suljettuina asiakkailta valtioneuvoston asetuksessa säädetyillä alueilla tartuntataudin leviämisen estämiseksi 9.3.–28.3.2021.

Ehdotuksen mukaan tartuntatautilain väliaikaisten säännösten nojalla annetulla valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää nykyistä suurempia ravitsemisliikkeiden aukiolo- ja anniskeluaikaa sekä niiden sisätilojen asiakaspaikkamäärää ja käyttöä koskevia rajoituksia.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan viimeistään 29.3.2021.

Tiukennetut rajoitukset vastaavat käytännössä ravitsemisliikkeiden sulkua

Esityksen mukaan ravitsemisliikkeiden toimintaa rajoitettaisiin aiempaa tiukemmin ravitsemisliikkeiden 28.3 asti kestävän sulkemisen päätyttyä. Tavoitteena on, että ravitsemisliikkeiden toiminnan rajoituksista voitaisiin tämän jälkeen asteittain luopua. Pidämme ravitsemistoiminnan rajoitusten hallittua purkamista koskevaa tavoitetta kannatettavana. Esityksen mukaisten tiukennettujen rajoitusten osalta on kuitenkin tunnistettava, ettei toimijoille välttämättä synny aitoa mahdollisuutta avata ravitsemusliikkeitä sulkusääntelyn päättymisestä huolimatta.

Ehdotetun muutoksen mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää nykyistä tiukempia ravitsemisliikkeiden asiakasmäärää-, sekä aukiolo- ja anniskeluaikaa koskevia rajoituksia. Ehdotuksen mukaan anniskeluravintoloiden asiakasmäärään enimmäisrajoitusta nostettaisiin 50 prosentista 67

prosenttiin ja muiden ravitsemisliikkeiden asiakasmäärän enimmäisrajoituksia nostettaisiin nykyisestä 25 prosentista 50 prosenttiin. Aukioloaikaa voitaisiin rajoittaa jo kello 18 alkaen ja anniskeluaikarajoitus voisi alkaa jo kello 17.

On selvää, että esityksen mukaiset muutokset asiakasmäärä-, sekä aukiolo- ja anniskeluaikarajoituksiin ovat erittäin ankaria eikä siirtymistä sulkusääntelystä esitettyihin tiukennettuihin rajoituksiin voida pitää rajoitusten lievennyksenä tai helpotuksena toimialalle. Esityksen mukaiset rajoitukset käytännössä vastaavat ravitsemisliikkeiden sulkua, sillä liian tiukkojen rajoituksien seurauksena liikkeitä ei olisi mahdollista tai kannattavaa avata. Esitetty ravitsemusliikkeiden avaamisen salliva sääntely johtaisi siten samaan lopputulokseen kuin voimassa oleva sulkusääntely ja siten sallisi ravitsemisliikkeiden avaamisen vain näennäisesti.

Nykyistä tiukempien asiakasmäärä-, aukiolo- ja anniskeluaikarajoitusten käyttöönottoon edellyttäisi lisäkriteerin täyttymistä, jossa huomioitaisiin erityisesti epidemian nopea kiihtyminen ja muuntuneen viruksen leviämisen uhka. Esityksen mukaan tiukemmat rajoitukset olisivat tarpeen epidemian torjunnassa tasolla kaksi. Huomautamme, että vaikka esitys sisältää ajatuksen korotetusta kynnyksestä tiukennettujen rajoitusten suhteen, ei esitetty lisävelvoite merkittävästi rajaa mahdollisuutta ottaa käyttöön tiukennettuja rajoituksia.

Elinkeinovapautta kaventavien rajoitusten on oltava välttämättömiä tartuntojen leviämisen estämiseksi. Suomen Yrittäjät kiinnittää huomioita esityksen mukaisten rajoitusten oikeasuhtaisuuteen. On tärkeää, että rajoituksiin esitettyjen tiukennusten merkitystä tartuntojen estämisen näkökulmasta perustellaan paremmin.

Esitettävien rajoitusten osalta on huomioitava myös niiden aiheuttavat taloudelliset vaikutukset. On varmistettava, että ravintolat saavat kompensaatiota rajoituksista aiheutuvista vahingoista. Kompensaatioiden olisi katettava myös tilanteet, joissa tiukennettujen rajoitusten johdosta ravitsemusliikettä ei olisi mahdollista avata eikä toimintaa harjoittaa lainkaan.

Kunnioittavasti

Suomen Yrittäjät

Karoliina Katila
asiantuntija